

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 126/1995 vp laiksi merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta. Eduskunta, jolle työ-

asiainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 2/1995 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

muutetaan 21 päivänä joulukuuta 1979 annetun merimiesten palkkaturvalain (927/79) 1 §:n 3 momentti, 2, 3 ja 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6—8 §, 9 §:n 1 momentti sekä 12 ja 17 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 2 ja 4 § osittain muutettuina 30 päivänä joulukuuta 1992 annetulla lailla (1588/92) ja 6 § osittain muutettuna 10 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla (1072/90), sekä

lisätään lakiin uusi 8 a § ja 9 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Merimiesten palkkaturvasta huolehtivat työministeriö ja Uudenmaan läänin työvoimapiirin toimisto. Päätöksen palkkaturva-asiassa tekee työvoimapiirin toimisto.

2 §

Palkkaturvana maksetaan ne erääntyneet työsuhteesta johtuvat palkka- ja muut saatavat, joilla olisi merilain (674/94) 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukainen meripanttioikeus alukseen.

Työvoimapiirin toimistolla on valta harkita, onko palkkaturvana maksettava enemmän kuin kaksi kertaa se määrä, jonka työntekijän saatavan maksamatta jättänyt työnantaja vuoden kuluessa ennen palkkaturvahakemuksen jättämistä on työntekijälle maksanut työsuhteesta johtuvan saatavan suorituksena.

3 §

Hakemus palkkaturvan maksamisesta osoitetaan työvoimapiirin toimistolle ja toimitetaan työvoimatoimistoon tai työvoimapiirin toimistoon. Hakemuksessa on selvästi mainittava työntekijän nimi, työnantaja ja työsuhteesta johtuvien saatavien määrä.

4 §

Kun palkkaturvahakemus on saapunut työ-

voimapiirin toimistoon, toimiston tulee heti ryhtyä toimiin työnantajan maksukyvyttömyyden ja työntekijän työsuhteesta johtuvan saatavan selvittämiseksi. Työnantajalle ja työntekijälle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus tulla kuulluksi siten kuin hallintomenettelylain (598/82) 15 §:ssä on säädetty. Silloin kun työnantaja ei omista alusta, jolla tehtyyn työhön haetut saatavat perustuvat, palkkaturvahakemus on annettava tiedoksi myös aluksen omistajalle, jos tämä on työvoimapiirin toimiston tiedossa ja tiedoksianto voi tapahtua vaittomasti.

Jos työvoimapiirin toimisto on voinut todeta työnantajan maksukyvyttömäksi ja saanut selvitettyksi työntekijän saatavan perusteen ja määrän, sen on heti päätettävä maksaa työsuhteesta johtuva saatava selvitettyltä osin valtion varoista.

Jos työntekijä on jättänyt valvomatta saatavansa työnantajan konkurssissa tai saatavan ja sille kuuluvan meripanttioikeuden aluksen huu- tokaupan yhteydessä, työvoimapiirin toimistolla on valta harkita, onko työntekijän katsottava menettäneen kokonaan tai osaksi oikeutensa palkkaturvaan.

5 §

Työntekijän työsuhteesta johtuva saatava sekä meripanttioikeus ja kaikki muut saata-

vaan perustuvat oikeudet siirtyvät valtiolle sinä päivänä, jolloin työvoimapiirin toimisto on päättänyt maksaa palkkaturvaa ja siltä osin kuin palkkaturvaa on päätetty maksaa. Päätös on heti annettava tiedoksi työntekijälle ja työnantajalle sekä jokaiselle sellaiselle avoimen yhtiön osakkaalle tai kommandiittiyhtiön vastuunalaiselle yhtiömiehelle, joka on 6 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla määrätty maksuvelvolliseksi. Silloin kun työnantaja ei omista alusta, jolla tehtyyn työhön saatavat perustuvat, palkkaturvapäätös on annettava tiedoksi myös tämän aluksen omistajalle.

6 §

Hyväksyessään työntekijän palkkaturvahakemuksen työvoimapiirin toimiston on palkkaturvapäätöksessään määrättävä työnantajan maksuvelvollisuus valtiolle. Jos työnantajana on ollut avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, palkkaturvapäätöksessä on määrättävä myös avoimen yhtiön osakkaan tai kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen maksuvelvollisuus valtiolle samojen perusteiden mukaan kuin tässä laissa työnantajasta säädetään. Tällainen maksuvelvollisuus voidaan palkkaturvapäätöksessä kuitenkin määrätä vain sellaiselle osakkaalle tai yhtiömiehelle, jolle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä.

Työvoimapiirin toimiston päätös on työnantajaan, 1 momentissa tarkoitettuun avoimen yhtiön osakkaaseen tai kommandiittiyhtiön vastuunalaiseen yhtiömieheen ja alukseen nähden, jolla tehtyyn työhön saatavat perustuvat, heti täytäntöön pantavissa niin kuin lainvoimainen tuomio, jollei tuomioistuimien käsitellessään mainittua työsuhteesta johtuvaa saatavaa taikka palkkaturvaa koskevaa riitaa määrää, ettei päätöstä ole toistaiseksi pantava täytäntöön tai täytäntöönpanoa jatkettava.

Työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä tai muista tähän verrattavista syistä taikka, jos periminen on maksuvelvollisen taloudellinen asema huomioon ottaen kohtuutonta, valtioneuvosto ja asetuksella säädettävään määrään saakka työministeriö tai työvoimapiirin toimisto voi myöntää maksun suoritukselle lykkäystä tai vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen kokonaan taikka osaksi maksuvelvollisuudesta riippumatta siitä, mitä maksuvapautslaisissa (529/80) säädetään.

7 §

Hylätessään palkkaturvahakemuksen työvoimapiirin toimiston on osoitettava työntekijä nostamaan kanne:

1) työnantajaa ja valtiota vastaan, jos hylkääminen johtuu siitä, ettei saatavan perustetta tai määrää ole saatu selvitetynksi ja että työnantaja on kiistänyt saatavan; tai

2) valtiota vastaan, jos hylkääminen johtuu siitä, ettei saatavan määrää ja perustetta katsota selvitetynksi eikä työnantaja ole kiistänyt saatavaa.

Työntekijän on nostettava 1 momentissa tarkoitettu kanne kuuden kuukauden kuluessa työvoimapiirin toimiston päätöksestä tiedon saatuaan siinä tuomioistuimessa, jossa työnantajan olisi vastattava työpalkkasaatavaa koskevassa asiassa. Jos kannetta ei ole määrääjässä nostettu, hylätyn hakemuksen tarkoittamaa palkkaturvaa ei voida uuden hakemuksen perusteella määrätä maksettavaksi, ellei tähän ole erittäin painavia syitä.

Edellä 1 momentissa mainittua kannetta ei kuitenkaan tarvitse nostaa, jos saatava valvotaan sellaisessa työnantajan konkurssissa, jota koskeva hakemus on tehty ennen 2 momentissa mainitun määrääjän päättymistä, tai sellaisessa aluksen pakkohuutokaupassa, jota koskeva kuulutus on julkaistu ennen tämän määrääjän päättymistä. Jos työnantajan konkurssi tai aluksen pakkohuutokauppa peruuntuu tai raukeaa, lasketaan kuuden kuukauden määräaika konkurssin päättymisestä tai siitä päivästä, jona huutokauppa kuulutuksen mukaan olisi ollut pidettävä.

Edellä 1 ja 3 momentissa mainituissa tapauksissa työntekijän on tehtävä palkkaturvahakemus viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se tuomioistuimen tai ulosottoviranomaisen ratkaisu, jolla työntekijän työsuhteesta johtuva saamisen määrä on ratkaistu, on saanut lainvoiman.

8 §

Työvoimapiirin toimiston päätökseen, jolla hakemus on hylätty muulla kuin 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla perusteella, työntekijä saa hakea muutosta työttömyysturvalautakunnalta kirjallisella valituksella viimeistään 30 päivänä sen jälkeen, kun valittaja sai tiedon päätöksestä. Muutoin työvoimapiirin toimiston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan valittajan saaneen päätöksestä tie-

don seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu valittajan ilmoittamalla osoitteella.

Valitus on toimitettava työvoimapiirin toimistolle, jonka on viipymättä lähetettävä valituskirjelmä ja asian käsittelyssä kertyneet asiakirjat lausuntoineen työttömyysturvalautakunnalle.

8 a §

Työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta 8 §:n 1 momentissa säädettyllä tavalla ja siinä säädettyssä ajassa työttömyysturvalautakunnan päätöksestä tiedon saatuaan.

9 §

Työnantaja saa hakea takaisinsaantia siinä tuomioistuimessa, jossa hänen on vastattava työpalkkasaatavaa koskevassa asiassa. Takaisinsaantia koskeva asia on pantava vireille 60 päivän kuluessa palkkaturvapäätöksen tiedoksisaannista.

— — — — —
Mitä tässä pykälässä säädetään työnantajasta, koskee myös avoimen yhtiön osakasta tai kommandiittiyhtiön vastuunalaista yhtiömiestä, joka 6 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla on määrätty maksuvelvolliseksi.

12 §

Työntekijältä, jolle on maksettu palkkaturvaa, voi työvoimapiirin toimisto erityisestä syystä evätä oikeuden saada palkkaturvaa samaan työnantajaan kohdistuvasta saatavasta, jos saatava perustuu työhön, joka on tehty

kolmen vuoden kuluessa edellisestä palkkaturvan maksamista koskevasta päätöksestä. Samana työnantajana pidetään myös yritystä, jossa aikaisemmalla työnantajalla on määräämisvalta. Aikaisemmalla työnantajalla katsotaan olevan määräysvalta myös silloin, kun henkilöllä on osuus kummassakin yrityksessä ja hänellä yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa on määräämisvalta niissä molemmissa.

Työntekijän hakemuksesta työvoimapiirin toimisto voi ennalta päättää, onko jotakin seikkaa pidettävä 1 momentissa mainittuna erityisenä syynä.

17 §

Työnantaja on velvollinen antamaan palkkaturva-asiaa hoitavalle työvoimaviranomaiselle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain täytäntöönpanoa varten. Mainitulla viranomaisella on oikeus tarkistaa tiedot työnantajan kirjanpidosta.

Lääninhallitus ja poliisipiirin päällikkö ovat velvollisia antamaan palkkaturva-asiaa hoitavalle työvoimaviranomaiselle tarpeellista virka-apua 1 momentissa tarkoitettujen tietojen hankkimiseksi.

Palkkaturva-asiaa hoitavalla työvoimaviranomaisella on oikeus saada veroviranomaisilta palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot työntekijän verotusta koskevista asiakirjoista.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 2 päivänä marraskuuta 1995

